

Бекітемін

«№59 ЖЕБЕЛ» КММ директоры

М.Х. Жакина

Ішкі тәртіп ережелері

«№59 жалпы білім беретін мектебі» КММ

2025-2026 оку жылы

Қарағанды қ.

I. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. «№59 жалпы білім беретін мектебі» КММ мемлекеттік мекемесіндегі еңбек тәртібі «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қараганды облысы әкімдігінің 2015 жылғы 1 маусымдағы № 29/05 қаулысымен бекітілген Ішкі еңбек тәртібінің үлгілік қагидаларында айқындалады.

1.2. Ішкі тәртіп ережелерін қолдануға байланысты барлық мәселелерді мектеп әкімшілігі оған берілген құқықтар шегінде, сондай-ақ қолданыстағы заңнамада көзделген жағдайларда бірлесіп немесе кәсіподақ комитетінің келісімі бойынша шешеді.

1.3. Мектептегі оқу процесін ұйымдастыру режимі СанПиннің талаптарымен және басқа да нормативтік құжаттармен анықталады.

1.4. Білім беру ұйымының ішкі тәртіп ережелерінің мақсаты оқу процесі кезінде балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, оның жарғысында айқындалған білім беру процесінің мақсаттары мен міндеттерін табысты іске асыру үшін ұйымда және оның аумагында тәртіп пен тәртіпті сақтау болып табылады.

1.5. Осы ішкі тәртіп қагидалары ұйымның барлық қызметкерлері мен білім алушылары және олардың ата-аналары (заны өкілдері) үшін міндетті болып табылады. Осы ережелерді орындамау әкімшілік шаралар қабылдауға негіз бола алады.

II.МЕКТЕПТІҢ ЖҰМЫС РЕЖИМІ

2.1. Оқу жылдарының басталуы 01 қыркүйек.

2.2. Оқу жылдарының аяқталуы: 1-11 сыныптар үшін - 25 мамыр.

2.3. Мектептің екі ауысымдағы жұмыс режимі,

бірінші ауысымдағы сабактардың басталуы сағат 8.00-ден,

II ауысымдағы сабактардың басталуы сағат 14.00-ден.

2.4. Кезекші мұғалімнің және

I ауысымдағы кезекші білім алушылардың сағат 7.30-да кіруі, бірінші ауысым білім алушыларының кіруі 7.30-да,

II ауысым білім алушыларының кіруі 13.30-да.

2.5. Оқу жылдарының ұзақтығы: 1 сыныптарда-33 оқу аптасы, 2-11 (39) сыныптарда – 34 оқу аптасы.

2.6. Мектептің қамқоршылар кеңесі мен мектептің ата-аналар комитетінің шешіміне сәйкес 1-11 сынып оқушылары үшін бес күндік жұмыс аптасы белгіленді.

2.7. Қоңырау кестесі:

1 аудиосистема		
№	Уақыты	Үзілістің ұзақтығы
1 сабак	08.00 – 08.45	5 минут
2 сабак	08.50 – 09.35	15 минут
3 сабак	09.50 – 10.35	5 минут
4 сабак	10.40 – 11.25	15 минут
5 сабак	11.40 – 12.25	5 минут
6 сабак	12.30 – 13.15	5 минут
7 сабак	13.20 – 14.05	5 минут

2 смена		
№	Уақыты	Үзілістің ұзақтығы
1 сабак	14.00 – 14.45	5 минут
2 сабак	14.50 – 15.35	15 минут
3 сабак	15.50 – 16.35	5 минут
4 сабак	16.40 – 17.25	15 минут
5 сабак	17.40 – 18.25	5 минут
6 сабак	18.30 – 19.15	5 минут
7 сабак	19.20 - 20.05	5 минут

2.8. 1-11 сынып оқушылары үшін сабактың ұзақтығы - 45 минут, сабактар мен қоңыраулар кестесіне сәйкес аяқталады.

2.9. Сыныптан тыс іс-шаралар кесте бойынша өткізіледі және сағат 20.00-ден кешіктірілмей аяқталады.

III. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ МІНДЕТТЕРІ

3.1. Мектепте қолайлы жұмыс ортасын қамтамасыз ету, тәртіпті сақтау, окушылардың еңбегін қорғау мен өмірінің қауіпсіздігін сақтау, мектеп мүлкінің сақталуын қамтамасыз ету үшін кезекшілік ұйымдастырылды:

3.2. Мектеп әкімшілігі – кестеге сәйкес

бірінші ауысым 7.30-14.00,

екінші ауысым 13.30-20.00.

3.3. Директордың ТЖ жөніндегі орынбасары жасаған және мектеп директоры бекіткен кестеге сәйкес кезекші сынып жетекшілерінің, олардың сыныптарының қабаттарда кезекшілігі ұйымдастырылды –

бірінші ауысым 7.30 – 14.00,

екінші ауысым 13.30-20.00.

3.4. Қабаттар бойынша кезекшілік кезінде сынып жетекшілері, өзгерістер кезінде мұғалімдер балалар мен жасөспірімдер үшін қауіпсіз жағдайлар жасау және сақтау бойынша жан-жақты шараларды қамтамасыз етеді:

- *Қаббаттар бойынша кезекші мұғалім оқу күні ішінде барлық өзгерістерде холда болуга, дәлізде де, дәретхана бөлмелерінде де тазалық пен тәртіпті сақтауды қамтамасыз етуге, үзіліс кезінде еденде түрған окушылардың өмірі мен денсаулығына жауапты болуга міндетті.*

- *Кезекші сыныптың міндеттіне өзгерістер кезінде тәртіпті қамтамасыз ету, санитарлық жағдайды сақтау, мектеп мүлкінің сақталуы кіреді.*

Сынып жетекшилік балаларды I қабатта қарсы алады және шығарып салады.

3.5. Мектепте оку-тәрбие процесін ұйымдастыру үшін келесі жағдайлар жасалады:

- Кабинеттерді жинау күн сайын, жалпы тазалау-оку тоқсанының соңғы күнінде жүргізіледі.

- Соңғы сабакты жүргізетін сынып жетекшісі немесе мұғалім балаларды сыныптан киім ауыстыратын бөлмеге шығарады және барлық окушылар гимараттан шыққанға дейін сол жерде болады.

3.6. Мектеп қызметкерлері ішкі тәртіп талаптарын мұлтіксіз орындауды:

- Жұмыс күні ішінде ішкі еңбек тәртібінің барлық мәселелерін директордың кезекші орынбасары шешеді. Мұғалімде білім алушылармен немесе ата-аналармен (оларды алмастыратын адамдармен) жанжал түйндаған жағдайда мұғалім жанжалды шешуге шаралар қабылдауы, бұл туралы мектеп әкімшілігіне хабарлауы тиіс.

- Білім беру процесін жүзеге асыру барысында мектеп қызметкерлеріне балаларға оқушылардың жеке қадір-қасиетін тәмендететін дene, сондай-ақ моральдық-психологиялық ықпал ету шараларын қолдануға тыйым салынады.

- Сабактар арасында, үзілістерде мұғалімдер білім алушылардың тәртібі мен мінез-құлқын қадағалауға, БТ режимінің, сынып бөлмелерін жеделту режимінің сақталуын қамтамасыз етуге міндettі.

- Ауырган жағдайда мұғалім мектеп әкімшілігіне жұмысқа шығу мүмкін еместігі туралы, сондай-ақ аурухана парагының аяқталу күні туралы ескертеді. Аурухана мектеп директорына немесе бухгалтерияға жұмысқа шыққан бірінші күні тапсырылады.

Мұғалім ауырган жағдайда, басқа мұғалімдер, егер олар бір күн бұрын ескертілсе, сабакты ауыстыруға міндettі. Мектеп әкімшілігінің рұқсатынсыз мұғалімдер арасындағы келісім бойынша сабактарды ауыстыруға қатаң тыйым салынады.

- Барлық мұғалімдерге оқу жылының ішінде сабактар арасында оқу кабинетін қабылдау және тапсыру жүргізіледі. Оқу кабинетінің және ондагы бар мүліктің сақталуы үшін осы кабинетте жұмыс істейтін адам толық жауап береді (оның ішінде материалдық).

- Әр мұғалімнің жұмыс уақыты-бірінші сабактың басталуына 20 минут қалғанда.

3.7. Мектеп ғимаратында және оның аумағында темекі шегуге тыйым салынады.

3.9. Бөгде адамдардың мектепке жеке куәлігін көрсетпей кіруіне тыйым салынады, бөгде адамдарды тіркеу журналда вахтада жүргізіледі.

3.10. Іс-шаралар, экскурсиялар, жорықтар және т.б. кезіндегі өмір мен қауіпсіздік үшін жауапкершілік мұғалімге тиісті бұйрықпен жүктеледі.

3.11. Балалардың мектеп ғимаратында, оның аумағында серуендеу, экскурсиялар кезінде, сыныптан тыс іс-шараларды өткізу кезінде және т.б. болу кезінде оларды корғау және денсаулығы үшін жауапкершілік педагогтарға, сынып жетекшілеріне жүктелген.

3.12. Медициналық тексеруден өтпеген мектеп қызметкерлерін санитарлық кітапшаға жазумен жұмысқа жіберуге тыйым салынады.

3.13. Мектеп ДҚҚ, ПМПК анықтамасы негізінде оқушыларды үйде оқытуды және инклюзивті оқытуды ұйымдастырады.

3.14. Жарыстарга, конкурстарга, олимпиадаларга, түрлі деңгейдегі слеттерге қатысатын білім алушылар өтінімдер, өтініштер және мектеп директорының бұйрығы негізінде жіберіледі.

3.15. Мектеп келесі апталық жоспар бойынша жұмыс істейді:

Дүйсенбі-тақырыптық жисын, сынып сагаты, әкімшілік кеңес, педагогикалық ұжым үшін жедел Планерлер өткізу

Сәрсенбі-алдын алу Кеңесінің отырысы (әр айдың үшінші сәрсенбісі).

Бейсенбі-Таза бейсенбі.

3.16. Кемінде төрттен бір рет ата-аналардың сыныптық жиналыстары, мұдделі тұлғаларды шақыра отырып, отбасылық тәрбие мектебі өткізіледі.

3.17. Оқу күні кезінде білім алушылардың денсаулығын, өмірін, қауіпсіздігін сактау үшін жауапкершілік кезекші әкімшіге, мұғалімдерге жүктеледі.

IV. БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ МІНДЕТТЕРИ

ЖАЛПЫ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРИ:

4.1 оқушылар мектепке 8 сағаттан кешіктірмей (бірінші ауысым үшін) және 14.00 (екінші ауысым) кешіктірмей, таза, ұқыпты келеді, гардеробта сыртқы киімдерін шешеді, кестеге сәйкес оқу кабинеттеріне өтеді, жұмыс орнын алады және алдағы сабакқа қажетті барлық керек-жарақтарды дайындайды.

4.2. Залда дene шынықтырумен айналысу үшін спорттық киім мен аяқ киім қажет. Тиісті спорттық формасы жоқ оқушылар дene шынықтыру сабактарына жіберілмейді, ал осы себепті өткізіп алған сабак себепсіз өткізіп жіберу ретінде қарастырылады.

4.3. Мектеп үй-жайларында адамдардың сыртқы киімде болуына рұқсат етілмейді. Гардеробтағы киімдерді, ақшаны, кілттерді, жол жүру билеттерін және басқа құндылықтарды қалтада қалдыру ұсынылмайды.

4.5. Мектепте сағыз шайнауға тыйым салынады.

4.6. Оқушылар адал оқуы, басқа білім алушылар мен мектеп қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуі, талаптарды орындауы тиіс мектеп Жарғысын және ішкі тәртіп ережелерін сактау бойынша мектеп қызметкерлері.

4.7. Мектеп оқушылары мұғалімдермен, үлкендермен, ата-аналармен, басқа оқушылармен қарым-қатынаста сыпайы болуы керек, «сіз» деп жүгінуі керек. Оқушылар үлкендерге құрмет көрсетеді, кішілеріне қамқорлық жасайды, ересектерге жол береді, үлкендер – кішілер, үлдар – қыздар.

4.8. Мектепте және мектептен тыс уақытта оқушылар өздерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін тұсірмеу, мектептің Жаңы атына нұқсан келтірмеу үшін барлық жерде және барлық жерде өзін ұстаяу керек.

4.9. Оқушылар мектеп мүлкін қорғайды, өз мүлкіне де, басқа біреудің мүлкіне де ұқыпты қарайды, мектеп аумағында тазалық пен тәртіпті сақтайды. Мектептің мүлкіне залал келтірілген жағдайда ата-аналар (занды өкілдер) оны өтеуге міндетті.

4.10. Оқушылар басқалардың меншік құқығын құрметтеуі керек. Мектептегі кітаптар, курткалар және басқа да жеке заттар олардың иелеріне тиесілі. Басқа адамдардың заттарын сұраныссыз алуға тыйым салынады. Жоғалған немесе ұмытылған заттарды тапқан адам кезекші әкімшіге, мұғалімге тапсырылуы керек.

4.11. Басқа адамдардың заттарын иемденген оқушыларға Құқық қорғау органдары әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартқанға дейін тәртіптік шаралар қолданылуы мүмкін.

4.12. Физикалық қысым, қорқыту және қорқыту, жеке тұлғаны қорлау әрекеттері, ұлттық немесе діни кемсітушілік-бұл жол берілмейтін мінез-құлыш. Мектеп мұндай мінез-құлышты қатаң айыптайты. Қорқытудың (қорқытудың) осындай фактілері анықталған жағдайда, балаларға қатысты зорлық-зомбылық фактілеріне жедел ден қою алгоритмін сақтай отырып, қажетті шараларды қабылдайтын мектеп әкімшілігіне шұғыл түрде хабарлау қажет.

4.13. Сабактарда оқушыларға ойнатқыштарды, ойын құрылғыларын және ұялы байланыс құралдарын пайдалануға рұқсат етілмейді, бұл заттардың барлығы оқушының рюкзагында (сөмкесінде) өшірүлі күйде болуы керек. Мектеп әкімшілігі ұялы телефондардың, ойнатқыштардың, құлаққаптардың, ойын құрылғыларының қауіпсіздігі үшін жауап бермейді.

4.14. Мектепке шашу-кесу заттарын, Қаруды, жарылғыш және отқа қауіпті заттарды, есірткі заттарын, сіріңкелерді, оттықтарды, петардаларды, спирттік ішімдіктерді, темекі бұйымдарын, сондай-ақ улы заттар мен Я кез келген мақсатта әкелуге, беруге және қолдануға болмайды.

4.15. Оқушы сабактарда, жоспарлы сыныптың немесе жалпы мектептік іс-шараларда дәлелді себептермен болмagan жағдайда, оқушы сынып жетекшісіне ата-анасынан жазба немесе медициналық анықтама беруі керек.

4.16. Мектеп оқушылары сөйлеу мәдениетін қадағалауға міндettі, басқа оқушыларға және мектептің барлық қызметкерлеріне қатысты балағат сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға тыйым салынады.

4.17. Мектеп формасы бар білім алушылардың сабактарына (ұлдар – көк түсті костюм, қыздар үшін – 1-4 сыныптар – сарафан, ақ блузка, қыздар үшін – 5-11 сыныптар – куртка, юбка, 1-11 сыныптардың барлық оқушылары үшін), ауыстырылатын аяқ киім жіберіледі. Оқушыларды сыртқы киіммен және ауыспалы аяқ киімсіз сабакқа жібермеу. Мектеп формасына бас киімдер мен діни мүшелік элементтерін қосуға жол берілмейді: шарфтар, хиджабтар, бас сүйектер және т.б. медициналық көрсеткіштерден басқа.

4.18. Болмаудың дәлелді себептері:

- * жеке ауру;
- * дәрігерге бару (талон немесе анықтама беріледі);
- * оқушының жеке қатысуын талап ететін отбасындағы Төтенше жағдайлар (ата-анасының өтінішімен расталады);
- * әкімшілікпен уағдаластық бойынша сабактарды өткізу (ата-аналардың өтініші бойынша).

4.19. Бір апта ішінде 3-тен астам сабакты ақтау құжаттарының өткізіп алған оқушы директордың оқу жөніндегі орынбасарының атына жазбаша түсіндіруден кейінғана сабакқа жіберілуі мүмкін.

4.20. Бір ай ішінде 3 күннен артық дәлелді құжаттарсыз өткізіп алған оқушы мектеп директорының атына жазбаша түсініктеме және ата-анасының жазбаша өтініші немесе медициналық мекемеден анықтама алғаннан кейінғана сабакқа жіберілуі мүмкін.

4.21. Мектепке жүйелі түрде кешігіп келген оқушыларды мектеп әкімшілігіне, ата-аналарын шақыра отырып, алдын алу Кеңесіне түсіндіру үшін шақыруға болады.

4.22. Кезекші әкімшінің, сынып жетекшісінің немесе медбикенің жазбаша рұқсатының мектептен сабак уақытында кетуге болмайды.

4.23. Сабак аяқталғаннан кейін оқушылар қосымша сабактар мен сабактан тыс іс-шаралар жоспарында көзделген жағдайларды қоспағанда, 20 минуттан кейін мектептен кетуге тиіс.

4.25. оқушыларга үзіліс кезінде көшеге шығуға тыйым салынады, яғни олардың қауіпсіздігі үшін мектептен кетуге тыйым салынады.

4.26. өзіне және айналасындағылардың өмірі мен денсаулығына қауіпті әрекеттер жасауга тыйым салынады.

4.27. Қазақстан Республикасының заңдары бұзылған жағдайда оқушылар мен олардың ата-аналары ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ МІНДЕТТЕРІ

Білім алушылар міндettі:

- мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білімді, іскерлікті, практикалық дағдылар мен құзыреттерді менгеру;
- мектеп жарғысының, мектептің ішкі тәртіп ережелерінің талаптарын білу және орындау;
- мектепті басқару органдарының заңды шешімдерін, мұғалімдер мен мектеп әкімшілігінің талаптарын жарғымен және ішкі тәртіп Ережелерімен олардың құзыретіне жатқызылған бөлігінде орындау;
- басқа білім алушылар мен мектеп қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу, басқа білім алушылардың білім алына кедергі жасамау, олардың құқықтарын сақтау;
- өз денсаулығын, қауіпсіздігін және басқалардың өмірін сақтау және нығайту туралы қамқорлық жасау; ҚР заңнамасына сәйкес мерзімді медициналық тексеруден және диспансерлеуден өту;
- адамгершілік, рухани және физикалық дамуға және өзін-өзі жетілдіруге ұмтылу;
- мектеп мүлкіне ұқыпты қарау;
- мектептің ар-намысы мен дәстүрлерін, оның беделін сақтау;
- мектепте және оның аумағында тазалық пен тәртіпті сақтау;

Кезекші сыйыптың міндettтері:

- кезекші сыйып кезекші мұғалімге өзгеріс кезінде тәртіпті, мектептегі тазалық пен тәртіпті сақтауга көмектеседі;

- мектеп бойынша кезекшілікке 5-11 сынып оқушылары қатысады;
- кезекшілер мектеп бойынша кезекшілік кестесіне сәйкес тағайындалады;
- сағат 7.30-да кезекші мұғалім кезекшілердің міндеттерін түсіндіретін нұсқаулық өткізеді. Бірінші аудионың кезекші сыныбы өз міндеттерін 7.30-дан 13.30-ға дейін орындаиды, екінші аудионың кезекші сыныбы өз міндеттерін 13.30-дан 19.40-қа дейін орындаиды;
- мектептің барлық оқушылары кезекшілердің занды талаптарын орындауы тиіс.

Сынып бойынша кезекшінің міндеттері:

- әрбір сыныпта сынып бойынша кезекшілік кестесіне сәйкес тағайындалатын кезекші болуға тиіс;
- кезекші мұғалімге сабакқа сынып дайындауға көмектеседі;
- үзіліс кезінде кезекші (кезекшілер) сыныпты желдетеді, мұғалімге оқу материалын іліп қоюға көмектеседі, мұғалімнің өтініші бойынша Оқу құралдары мен дәптерлер таратады. Сабактан кейін бәрін орнына қоюға көмектеседі;
- кезекші мұғалімге сабактың басында болмағандардың тізімін ұсынуы керек;
- 1-4 сынып кезекшілері мұғалімге қолдан келгенше көмек көрсетеді.

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ОҚУ ҚҰЖАТТАРЫ

- әрбір оқушының өзімен бірге белгіленген ұлғідегі ресімделген күнделік болуы және оны мұғалімнің немесе әкімшіліктің бірінші талабы бойынша көрсетуі тиіс;
- оқушылар күнделікті үй тапсырмасын журналға жазып отыруы керек;
- оқушы апта сайын ата-анасына қол қою үшін күнделік беруі керек;
- қорытынды белгілер, сондай-ақ мұғалімдердің ескертулері сол күні ата-аналарға қол қоюға ұсынылуы тиіс;
- күнделіктегі бағаларды немесе ескертулерді түзетуге немесе өшіруге, сондай-ақ одан параптерды шығаруға қатаң тыйым салынады;
- оқу бағдарламасынан өткені туралы деректер мектептің оқу бөлімінде сақталатын әрбір оқушының жеке ісіне енгізіледі.

V. МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ

Білім алушылардың құқығы бар:

- өзінің адамдық қадір-қасиетін, отбасының қадір-қасиетін құрметтеу үшін;
- тегін білім алуға (мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес бастауыш жалпы, негізгі орта және жалпы орта білім беру);
- мектептің жұмыс кестесінде көзделген жеке-топтық сабактарда мұғалімнің қосымша көмегіне;
- оқушының білімі мен дағдыларын ашық бағалауға, әр пән бойынша тек өз біліміне сәйкес баға алуға;
- мектепті демократиялық басқаруға қатысу;
- оқушының жасына сәйкес мектептің мәдени өміріне, онда үйымдастырылатын іс-шараларға қатысуға;
- денсаулықты қорғауға кепілдік беретін білім беру шарттарына;
- өзін-өзі тәрбиелеу үшін қолайлы жағдайлар жасауға;
- қосымша білім беру қызметтерін алуға;
- оқытудың кез келген кезеңінде бүкіл оку жылы ішінде басқа оку орнына ауысуға;
- тегін медициналық қызмет көрсетуге және кітапхана қорын пайдалануға;
- аптасына кемінде

2 демалыс күнімен (сенбі күндері тәрбие іс-шараларын өткізуі қоспағанда), мұғалімдердің белгіленген үзіліс ұзақтығын сақтауымен және жыл сайынғы күзгі, қыскы, көктемгі және жазғы демалыстармен қамтамасыз етілетін демалысқа;

- кестеге сәйкес бақылау жұмыстарының мерзімі мен көлемі туралы мұғалімдердің алдын ала хабарлауына;
- жеке мінез-құлыққа, үлгерімге байланысты мәселелерді талқылау кезінде жеке қатысуға;
- өзі туралы сенімгерлік ақпаратты құпия сақтауға;

- физикалық және психикалық зорлық-зомбылық әдістерін қолданудан қорғауға;
- білім туралы құжаттарды алуға және оқудан өту барысында.
- мектеп оқушыларының КР заңнамасында, мектептің нормативтік актілерінде көзделген басқа да құқықтары болуы мүмкін.

VI. ОҚУ УАҚЫТЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

- 6.1. Мектептегі сабактар мектеп директоры, мектептің қамқоршылар кеңесі және ата-аналар комитеті бекіткен кестеге сәйкес өткізіледі.
- 6.2. Мұғалімнің сабактан қонырау шалғаннан кейін оқушыларды ұстаяuga құқығы жоқ.
- 6.3. Дене шынықтыру мұғалімі оқушыларды спорттық формасыз сабакқа жібермеуге құқылы (бірақ форманы ұмытып кеткен, сондай-ақ сабактан босатылған оқушы спорт залында болады).
- 6.4. Оқушыларды сабактан шығаруға тыйым салынады.
- 6.5. Оқушыларды сабактан шығару мектеп директорының, директордың ТЖ жөніндегі орынбасарының, директордың ТЖ жөніндегі орынбасарының немесе кезекші әкімшінің жазбаша өкімі бойынша ғана мүмкін болады.
- 6.6. Сабактан кейін бақылау сауалнамаларын жүргізу мұғалімнің келісімімен оқушының немесе оның ата-анасының өтініші бойынша белгіні жақсарту мақсатында ғана мүмкін болады.

VII. ОҚУШЫЛАРДЫҢ САБАҚТАҒЫ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРИ:

- 7.1. Сабак қоныраудан басталады. Сабакқа кешігіп келуге рұқсат етілмейді.
- 7.2. Мұғалім сыныпқа кірген кезде оқушылар сәлемдесу белгісі ретінде тұрып, мұғалім сәлемдесуге жауап беріп, отыруга рұқсат бергеннен кейін отырады. Оқушылар сабак барысында сыныпқа кірген кез келген ересек адамды осылай қарсы алады.
- 7.3. Сабак барысында сіз шу шығара алмайсыз, өз бетінізше орнынан тұра алмайсыз, өзіңізді алаңдата алмайсыз және жолдастарыңызды сабактан тыс әңгімелермен, ойындармен және басқа да сабакқа жатпайтын істермен айналысадан алшақтата алмайсыз. Сабак уақытын оқушылар тек оку мақсаттары үшін пайдалануы керек.
- 7.4. Мұғалімнің рұқсатынсыз сабактан сабактан шығуға тыйым салынады. Төтенше жағдайда оқушы қолын көтеріп, мұғалімнен рұқсат сұрауы керек.

7.5. Егер оқушы мұғалімге сұрақ қойғысы келсе немесе мұғалімнің сұрағына жауап бергісі келсе, ол қолын көтереді.

7.6. Сабак барысында оқушылар (мұғалімнің басшылығымен) сабактан кейін мұғалімге қайтаратын Оқу құралдары мен жабдықтарын пайдалануға құқылы. Оқу құралдары мен жабдықтарға мұқият және мұқият қарау керек.

7.7 сабакты аяқтау туралы қонырау мұғалімге беріледі. Мұғалім сабактың аяқталғанын жариялаган кезде гана оқушы сыныптан кетуге құқылы.

7.8 оқушы сабактарда және сабактан тыс уақытта Техникалық қауіпсіздік ережелерін білуі және сақтауы қажет.

VIII. ОҚУШЫЛАРДЫҢ САБАҚҚА ДЕЙІНГІ, САБАҚҚА ДЕЙІНГІ, ҮЗІЛІС КЕЗІНДЕГІ ЖӘНЕ САБАҚ АЯҚТАЛҒАННАН КЕЙІНГІ МИНЕЗ-ҚҰЛҚЫ:

8.1. Өзгеріс кезінде оқушы міндettі:

- жұмыс орнында тазалық пен тәртіп орнату, сыныптан шығу;

кезекші мұғалімдер мен мектеп қызметкерлерінің талаптарына, кезекші сыныпқа бағыну;

- сынып кезекшілері мұғалімге келесі сабакқа кабинет дайындауға көмектеседі;

8.2. Үзіліс кезінде оқушыларға тыйым салынады:

- баспалдақтар мен едендерде жүгіру, терезелерді өз бетінше ашу, терезелер мен едендерде отыру;

- бір-бірін итеру, заттарды лақтыру және физикалық күш қолдану, қарым-қатынасты түсіндіру үшін қорқыту мен бопсалауды қолдану;

- ұятызыз, қорлайтын сөздерді, жест-ишарапарды тұтыну, шу шығару, басқаларға демалуға кедергі жасау.

IX. ЖАППАЙ БОЛУ ОРЫНДАРЫ

Мектеп асханасы

Оқушылар асханада болған кезде келесі ережелерді сақтайды:

* педагогтар мен асхана қызметкерлерінің талаптарына бағынады;

* тамақтанғаннан кейін үстелді тазалаңыз;

* мектеп асханасының мүлкіне ұқыпты қарау;

- * кабинеттерде, дәліздерде, баспалдақтарда және рекреацияларда тамақтануға рұқсат етілмейді;
- * оқушылар асханаға үйдегі таңғы ас әкелуге құқылы;
- * асханада тамақтану кезінде оқушылар әдепті болып, өзін-өзі ұстасуы керек;
- * асханаға сыртқы киіммен кіруге тыйым салынады.

Кітапхана

Оқушылар мектеп кітапханасында болған кезде келесі ережелерді сақтайды:

- * кітапхананы пайдалануға оқушыларға қызмет көрсетудің бекітілген кестесі бойынша рұқсат етіледі;
- * оқушылар кітапханадан алынған кітаптар үшін материалдық жауапкершілікке тартылады;
- * оқушының басқа мектепке ауысуы туралы құжаттарды, егер оқушының кітапханада берешегі болса, білім туралы құжатты беру жүзеге асырылмайды.

ХАТА-АНАЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРИ **(занды өкілдер).**

Ата-аналар (занды өкілдер) міндettі:

- * өз балаларын тәрбиелеуге, олардың жалпы білім алудына жауапты болу және олардың жалпы орта білім алуды үшін қажетті жағдайлар жасау, білім алушылардың сабакқа қатысуын ұдайы бақылау;
- * мектепке білім алуды туралы қажетті ақпаратты, оның деңсаулық жағдайы туралы анықтаманы уақтылы ұсыну, сол күні баланың сабакта болмау себептері туралы хабарлау;
- * мектепке бару және үйге бару кезінде баланың өмірінің қауіпсіздігі мен сақталуын қамтамасыз ету;
- * баланы табысты оқыту мен тәрбиелеу үшін қажетті құралдармен, оның ішінде спорттық белгіленген нысанда (АӘД бойынша сабактарға арналған нысанда), ауыспалы аяқ киіммен, еңбекке баулуга арналған нысанда қамтамасыз етуге жауапты болу;
- * сынып және жалпы мектеп ата-аналар жиналыстарына қатысу, мұғалімдердің, әкімшіліктің шақыруымен мектепке келу;
- * қолданыстағы заннамада көзделген тәртіппен білім алушыларға мектептің мүлкіне келтірілген залалды өтеуге;
- * мектеп қызметкерлерінің еңбегі мен құқықтарын құрметтеу, олардың беделін сақтау;
- * қолданыстағы заннаманың нормаларын, Жарғының және осы Қағидалардың талаптарын орындау

- * бүлінген және жоғалған оқулықтар үшін оқушының ата-анасы материалдық жауапкершілікке тартылады немесе ауыстыруды қамтамасыз етеді;
- * баланы 16 жасқа толмаган адамдарға беру және мекемеден алу. (Қалыптасқан мән-жайларға байланысты жағдайларда баланы ата-анасының (занды өкілінің) қолхаты (өтініші) негізінде басқа адамдарға беруге рұқсат етіледі.
- * баланы мектепке ұқыпты, таза киіммен жіберу, ауыстырылатын аяқ киім, спорттық киім, тарақ, орамал және т. б.

Ата-аналардың (занды өкілдердің) құқығы бар:

- балалардың занды құқықтары мен мұдделерін қоргау;
- ҚР қолданыстағы заңнамасына және мектеп Жарғысына сәйкес мектепті басқаруға қатысу;
- мектеп Жарғысымен және білім беру процесін ұйымдастыруды регламенттейтін басқа да құқық белгілейтін және нормативтік құжаттармен, оның ішінде осы Қағидалармен танысу;
- білім беру процесінің барысымен және мазмұнымен, білім алушылардың белгілерімен танысу;
- мектеп ұсынатын қосымша білім беру қызметтерінің түрлерін тандау;
- мектеп директорының атына берілген өтінішке сәйкес (окытушылардың келісімімен) сабактарға және оқу және оқудан тыс қызметтің басқа түрлеріне қатысу;
- мектеп Жарғысын және осы Қағидалардың шарттарын орындауды талап ету.

XI. ӘКІМШІЛІКТІҢ МІНДЕТТЕРИ

Мектеп әкімшілігі міндettі:

- әркімнің өз мамандығы мен біліктілігі бойынша жұмыс істеуі үшін педагогтар мен мектептің басқа да қызметкерлерінің еңбегін ұйымдастыру, әр қызметкерге белгілі бір жұмыс орнын бекіту, сабак кестесімен және жұмыс кестесімен уақтылы таныстыру, педагог қызметкерлерге демалысқа шыққанға дейін олардың келесі оқу жылына арналған оқу жүктемесін хабарлау;
- салауатты және қауіпсіз еңбек және оқу жағдайларын, үй-жайлардың және басқа да жабдықтардың жарамды жай-күйін қамтамасыз ету;

білім беру процесінің сапасына сабактарға жоспары, әкімшілік бакылау жұмыстары үшін, білім беру бағдарламаларының, оку кестелерінің және басқа да нормативтік лауды жүзеге асыру;

ұтталған қызметкерлердің ұсыныстарын елеу;

жетексін жүргізу, қызметкерлердің енбек бакылауды камтамасыз ету;